

ПРОТОКОЛ

от

заседание на **Областен координационен център - Софийска област**

29 август 2023 г. (вторник), 11:00 часа
Областна администрация на Софийска област,
гр. София, бул. „Витоша“ №6

Днес, 29.08.2023 г., (вторник) в заседателната зала на Областна администрация на Софийска област, се състоя редовно заседание на Областен координационен център – Софийска област, в изпълнение на Постановление на Министерския съвет №100 от 08 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, изменено и допълнено с Постановление на Министерския съвет №259 от 14 октомври 2019 г.

За днешното заседание беше изпратена покана с изх. №67-00-8/23.08.2023 г. до членовете на Областния координационен център – Софийска област, определени със Заповед №ОА-166/11.08.2023 г. на Областния управител на Софийска област.

Заседанието беше открито от г-н Юлиан Леков – Областен управител на Софийска област и председател на Областния координационен център - Софийска област, който приветства членовете на координационния център. *(Приложение №1 – Присъствен списък, неразделна част от настоящия протокол).*

Областният управител посочи, че на 08.08.2023 г. е проведено заседание на Координационното звено по Механизма под ръководството на Министър-председателя, на което са обсъдени възможности за оптимизиране на дейностите по Механизма като е обърнато внимание на областните управители като координационно звено да положат усилия за изпълнение целта на Постановлението. В тази връзка на областно ниво са проведени срещи с институциите, които са пряко ангажирани с Механизма – началника на Регионално управление на образованието – София област, директора на дирекция „Социално подпомагане“ София област и директора на дирекция „Регионална служба по заетост“ София и с оглед на предстоящото начало на новата учебна година, е насрочена днешната среща.

Заседанието протече при следния:

ДНЕВЕН РЕД

1. Анализ на извършените дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст през учебната 2022 – 2023 година;
2. Предстоящи задачи, в изпълнение на Постановление на Министерския съвет №100 от 08 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст през новата учебна година;
3. Други.

По т. 1 от дневния ред, г-н Юлиан Леков даде думата на г-жа Росица Иванова – началник на Регионално управление на образованието-София област, за да представи анализ на извършените през учебната 2022 – 2023 година дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Към 01.09.2022 г. всички училища, детски градини и общини са свързани в Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ), в която се качват протоколите от извършените обходи.

В изпълнение на чл. 3, ал. 13, т. от ПМС 100/08.06.2018 г. през учебната 2022-2023 година са определени и функционират 48 екипи за обхват, разпределени в 22^{-те} общини на територията на Софийска област. Г-жа Росица Иванова посочи, че работата на екипите за обхват през изминалата учебна година може да бъде оценена като много добра от гледна точка на отразените протоколи за физическо посещение на адрес. За ръководители на екипите за обхват от РУО – София област са определени старши експерти от отдел ОМДК в РУО – София област, които отговарят за няколко общини. Техните действия са координирани с директорите на институции от предучилищното и училищно образование, както и със служителите с роля „Администратор община“ и останалите институции, чиито представители са включени в екипите за обхват. Определеният координатор по дейностите на Механизма в РУО-София област е Йордан Томов, старши експерт по приобщаващо образование. От началото на учебната 2022-2023 година до 30.06.2023 г. са извършени общо 193 проверки в образователните институции в Софийска област на присъствието на децата и учениците в образователния процес. Извършени са 167 проверки в училища и 26 проверки в детски градини. През изминалата учебна година съвместната работа между институциите допринесе изключително много за положителните резултати, постигнати в работата на екипите за обхват. Г-жа Росица Иванова представи и числово изражение на дейностите на екипите за обхват през учебната 2022-2023 година, както следва:

- ✓ Оразени протоколи от извършени обходи – 4144;
- ✓ Брой записани и реинтегрирани ученици (извадка от ИСРМ) – 649;
- ✓ Отписани по чл. 173, ал. 2 от ЗПУО и въведени в Eventis – 10;
- ✓ Отпаднали през учебната 2022-2023 г. – 127 (към настоящия момент);
- ✓ Отпадналите преди учебната 2022-2023 г. – 678 (към настоящия момент).

Информация от РДСП-София област за спрените помощи на деца и ученици през учебната 2022-2023 година:

- ✓ чл. 7, ал. 11 и ал. 17 от Закон за семейни помощи за деца (ЗСПД) – 1334;
- ✓ чл. 10а, ал. 7 от ЗСПД – 58;
- ✓ чл. 10б, ал. 7 от ЗСПД – 95;

За учебната 2022-2023 година са съставени 59 акта за установяване на административно нарушение и 20 наказателни постановления по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Във връзка с подготовката на новата учебна година, началникът на РУО-София област уведоми, че до 31.07.2023 г. със заповеди са определени съставите на 48 екипа за обхват на територията на Софийска област, в които са включени 446 участника. В периода от 1 юли до 28 август екипите за обхват са извършили 33 обхода, като проверените ученици са записани от началото на учебната година, но са попаднали в статус „в риск“ за натрупани отсъствия по неужителни причини.

Началникът на РУО-София област информира, че на 10.06.2023 г. е проведена среща с ръководството на Министерство на образованието и науката (МОН), на която е представен отчет на национално ниво за изпълнение на дейности по Механизма. Съгласно отчета на МОН, Софийска област е с 96,91 % обхванати деца. За Софийска област в национален план за миналата учебна година подлежащи на обучение в задължителна училищна възраст са 25 811 деца, а необхванатите са 2 429, в т. ч. със статус „В чужбина“ и неизвестен адрес 1657 (т. е. 772 необхванати).

Причини за отпадане на децата и учениците, според МОН са:

- ✓ културологични причини – 44 %
- ✓ отсъствия по неуважителни причини – 13 %
- ✓ семейни причини – 10 %
- ✓ деца и ученици получили удостоверение за преместване, но за тях не е получено потвърждение за записване да учат в друга образователна институция – 10 %
- ✓ трудна адаптация към обучаващата общност, деструктивно поведение и други причини – 3 %
- ✓ обучителни затруднения и пропуски – 2 %
- ✓ други причини – 17 %

Липса на ангажираност и подкрепа от страна на родителите са основните проблеми и трудности в работата по Механизма.

По т. 2 от дневния ред „Предстоящи задачи, в изпълнение на Постановление на Министерския съвет №100 от 08 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст през новата учебна година“ думата отново беше дадена на г-жа Росица Иванова, която информира, че след заседанието на Координационното звено на национално ниво, Министерът на образованието и науката на 24 август е изпратил указателно писмо до началниците на регионалните управления на образованието в страната. На базата на това писмо, тя е изпратила писмо до директорите на образователни институции на територията на Софийска област за изпълнение на дейностите по Механизма. Съгласно указанията на Министъра на образованието и науката, усилията на екипите за обхват и на ангажираните институции следва да бъдат насочени към:

- установяване на причините, поради които ученици не са кандидатствали или не са записани да продължат образованието си в VIII клас на места по държавен прием за учебната 2023/2024 година. В ИСРМ са публикувани по области списъци с данни за ученици, които не са записани в VIII клас;
- планиране и осъществяване на съвместни посещения на екипите за обхват по-рано от предвидените в постановлението срокове, образователните медиатори да подготвят работата на междуинституционални и училищни екипи като извършат обходи и да предоставят информация на екипите за обхват;
- подобряване на координацията, комуникацията и сътрудничеството между родителите и институциите с цел ефективност на прилаганите мерки;
- ефективно сътрудничество с областните управители и с кметовете.

Г-жа Христина Оцетова, директор на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ София област взе думата като потвърди, че институциите, ангажирани с изпълнение на ПМС №100/08.06.2018 г. ефективно работят заедно. В екипите за обхват от страна на РДСП-София област са включени представители на отдел „Закрила на детето“ в дирекциите „Социално подпомагане“ в областта. Екипите от страна на дирекциите „Социално подпомагане“ срещат затруднения в съвместяването на основните им задължения и участието в дейностите по Механизма, предвид намаления състав. По отношение на социалните помощи по чл. 7, чл. 10а, чл. 10б. от ЗСПД, г-жа Оцетова се обърна към г-жа Иванова като помоли за своевременно подаване на информацията от страна на директорите на образователни институции по отношение на отсъствията на децата и учениците, тъй като в случай, че има училище, което не е изискало своевременно документ за извинение на отсъствия на съответното дете или ученик се затруднява работата по отпускане на съответната подкрепа или издаването на индивидуален административен акт за прекратяване.

В тази връзка, г-жа Росица Иванова уведоми, че срокът на директорите на образователни институции да подадат информацията е 5^{-то} число на месеца. Центърът за информационно осигуряване на образованието всеки месец до 30^{-то} число изпраща е-майл до РУО с информация за образователните институции, които не са потвърдили данните и от своя страна РУО изпраща напомняне до съответните образователни институции, за да бъде спазен определения срок за подаване на информацията.

По точка 3 от дневния ред – „Други“, думата беше дадена на членовете на Областния координационен център – Софийска област за представяне на добри практики, както и трудностите, които се срещат при изпълнение на дейностите по Механизма.

Г-жа Росица Иванова представи добра практика на ниво РУО, която също е инструмент по Механизма. Между Национална спортна академия „Васил Левски“ гр. София и Регионално управление на образованието – София област е сключено споразумение за сътрудничество, което се изпълнява в две направления: повишаване на квалификацията на учители по физическо възпитание и спорт и организиране на общински олимпийски спортни празници. Тези празници са извън учебната програма и учебния план и са механизъм за привличане и задържане на ученици в образователната система.

Г-жа Мая Пенчева, експерт „Образование“, община Правец – община Правец изпълнява проект „Ранно детско развитие“, който подпомага изпълнението на дейностите по Механизма. Дейностите по проекта са свързани с повишаване на родителския капацитет, насочени към деца от 0 до 7 годишна възраст, но работейки по дейностите не са изолирани и по-големите деца. Г-жа Пенчева сподели още една добра практика – община Правец организира вече 6^{-та} поредна година лятна група за деца, на които им предстои да бъдат в I клас (лятно училище) с цел успешно адаптиране в новата учебна среда. Тя посочи, че въпреки добрите практики, трудностите по изпълнение на дейностите по Механизма са изключително много, особено при по-големите ученици (след VII клас). Трудно могат да бъдат мотивирани родителите, когато не виждат полза от това децата им да посещават детска градина или училище. Наред със социалните работници и медиатори, с родители и децата работят психолози, юристи и педагози. Проведени са много разговори за ползата от образованието, вредата от ранните бракове и за бъдещето им. Проблем също е, че в по-малките населени места няма трудова заетост, а и няма мотивацията родителите да започнат работа. Голяма част от родителите работят сезонно в чужбина.

Г-жа Полина Маринова, директор на дирекция „Регионална служба по заетостта“ – София – проблемът не е в мотивацията, а в това, че родителите работят в сивия сектор и същевременно получават държавна помощ. Тя поясни също, че няма механизъм за въздействие върху сезонната заетост в чужбина. В повечето случаи, лицата работят в чужбина легално и когато се върнат в България, те получават много високи обезщетения за безработица. Г-жа Маринова посочи, че работата по ПМС №100/18.06.2018 г. е пример и в системата на Агенцията по заетостта и изрази надежда, че след последните нормативни промени ще бъде създаден регистър на неактивните лица – всички лица, които са в трудоспособна възраст и нито учат, нито работят.

Г-н Иван Димитров, заместник областен управител на Софийска област постави въпроса по отношение на общностните лидери – подпомагат ли изпълнението на дейностите по Механизма.

Г-жа Снежана Дамянова, главен експерт „Образование, младежки дейности и спорт“, община Самоков – В община Самоков общностните лидери, както и общинските съветници подпомагат дейностите по задържане и обхващане на децата и учениците в образователната система. Пасторът в църквата също подпомага работата на екипите като провежда лекции в църквата.

Г-жа Росица Иванова, началник на отдел „Социална политика, спорт и туризъм“, община Етрополе сподели, че в общината е назначен здравен медиатор, който подпомага обходите като мотивира деца и учениците да посещават редовно училище и да ползват здравните услуги.

След проведено обсъждане, членовете на Областния координационен център – Софийска област се обединиха пред следното предложение: С цел подобряване на комуникацията и междуинституционалната дейност, в изпълнение на ПМС №100/08.06.2018 г. е необходимо да бъде създадена обща информационна платформа, до която да имат достъп всички институции, ангажирани с изпълнение на дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Към настоящия момент, до създадената Национална електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) нямат достъп всички институции. Началникът на РУО-София област посочи, че на предстоящата годишна среща с ръководството на Министерство на образованието и науката този въпрос ще бъде поставен за разглеждане.

В заключение, г-н Юлиан Леков посочи, че Областна администрация на Софийска област е сериозно ангажирана в изпълнение на дейностите по Механизма и изрази надежда, че заседанията на Областния координационния център – Софийска област ще продължат да се провеждат редовно.

С това коментарите се изчерпаха и Областният управител на Софийска област закри заседанието на Областния координационен център – Софийска област.

ЮЛИЯН ЛЕКОВ (П)

Областен управител на Софийска област

Председател на Областен координационен център - Софийска област

Изготвил протокола: (П)

Женя Иванова, старши експерт, отдел РРУТ,

Областна администрация на Софийска област